

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická/praktická část*

Jméno a příjmení studenta	BcA. Eva Wirthová Dis.		
Studijní program	N 8206/Výtvarná umění		
Obor/ateliér	8206T102/Multimedia a design/ateliér Design skla		
Forma studia	prezenční	Akad. rok 2015/16	
Název práce	Transformace		
Oponent práce	MgA. Martin Čada		

Eva Wirthová si pro svou diplomovou práci zvolila téma Transformace. Téma, které jak sama uvádí, ji přitahuje z hlediska duševního, emocionálního, tělesného.

Téma řeší jako duchovní proměnu, jako cestu ke svobodě. Při zpracování teoretické části důsledně uvádí inspirační zdroje jak ve výtvarném umění, tak v ideové základně a literární inspiraci. V teoretické části se Eva Wirthová přiznává k sympatiím k nizozemské umělkyni Marii Roosen, se kterou se osobně setkala, a která ve svých skleněných objektech a instalacích pracuje s tělesností a sexualitou. Obsahově se také blíží ke konceptům Evy Kořátkové sledující vliv systémů, institucí a výchovy na člověka. Vyjadřovací rejstřík Evy Wirthové je však úplně jiný.

Eva Wirthová se ze své zkušenosti vyjadřuje k tématům svobody, nezávislosti, tolerance, omezení, transsexualitě. Naráží na zažité vzorce, které ze setrvačnosti a pod zástěrkou uchovávání tradičních hodnot přispívají k nehybnosti mentálního prostoru. Osobní zkušenosti s kamarády transsexuály jí v této cestě utvrzují. Téma Transformace, přeměny těla, de facto přeměny hmoty, je obohaceno zkušeností s vnějšími limity, které se osobně Evy dotýkají. Téma, je pro ni stále živé z důvodu překonávání určitých limitů vnějšího okolí, překračování systému, který ji svazuje, nevyhovuje nebo jinak omezuje. Struktura, síť, bariéra může být omezením, překážkou, ale z jiného úhlu také ochranou nebo strukturou, která nás tvaruje, která nás něčemu učí a ten vklad nebo otisk si neseme celý život.

Cesta k výsledné instalaci byla různorodá. Zpracování tématu se u Evy Wirthové proměňuje.

První skupinou je řada experimentů s foukáním skla do různých prostorových struktur a nalezených materiálů nebo jejich otisk na jeho povrch (pletivo, plechovky, mušle, korálky, plast), které autorka realizovala na stáži v ateliéru Skla na Gerit Rietveld Academy v Amsterdamu, a které nepopírají užitnou funkci a tvořivou živelnost. Jsou založeny na netradiční konfrontaci materiálů a utilitárnosti.

Druhou soustavou skleněných objektů, u kterých je pozitivní, že nemají tyto užité ambice, jsou objekty foukané přes škrtecí obojky pro psy, širokou konstrukci, kovové objímky a kovové kroužky asociující touhu a sílu k překonávání těchto bariér. Sklo, které se tlakem rozpíná od středu ven, hledající tu nejsnazší cestu, je asociací překonávání bariér, které limitují svobodu subjektu. Vše co stojí v cestě svobodě je limit, bariéra, kterou je nutné překonat a tento proces, při kterém se struktura zařezává do materiálu, bolí. Otisk materiálu ve skle nám také přeneseném významu ukazuje, co

všechno nás tato struktura naučila. Během tohoto cyklu Eva pracovala s různými druhy foukaného skla v barvě zlatého rubínu, alabastrové – opalinové barvě skla a se sklem křišťálovým.

Další a konečnou a definitivní fází diplomové práce Evy Wirthové, která vznikla z její potřeby po konkrétnějším a srozumitelnějším tvaru, a také po větší kontrole procesu vytváření objektů, jsou torza a části lidského těla. Vznikly foukání skla do připravených forem s konceptem, vytvořit z těchto objektů instalaci složenou ze tří skleněných prvků.

Diplomová práce Evy Wirthové proděla několik zajímavých proměn.

První soubor skleněných užitkových předmětů vhodně navedl autorku k jejímu tématu.

Druhý okruh, který je i ve své abstrahované podobě částečně zastoupen na instalaci, podle mého názoru nejlépe naplňuje zvolené téma Transformace jako cesta ke svobodě v obecné duchovní rovině. Abstraktní objekty foukané přes redukce, kruhy z pásovin, objímky, obojky, řetězy, kde sklo hledá svoji autentickou cestu. Takto získaný stav je velmi křehký a zranitelný, je to, podle mého názoru, vhodně zvolený technologický postup vůči tématu a vzniklé tvary i přes svoji abstraktní formu asociují tělesnost. Kontrast „hrubého, bolestivého“ kovu vůči čistotě a zranitelnosti skla mně v tomhle případě připadá smysluplný a nepřikláněl bych se k jeho oslabení, jak autorka uvádí v textu. I šrámy a stopy na skle mají svůj význam a demonstrují bolestivost procesu, kterou získávání svobody doprovází.

Avšak část objektů („třetí fáze“) z výsledné instalace i přes svou výtvarnou zajímavost nenaplňují obecnou rovinu tématu. Toto tělo, které je čisté, je spoutáváno okovy prostředí a systémů a významově působí beznadějně v cestě hledané svobody. Foukání skla do předem připravené formy neperzonifikuje cestu ke svobodě, o kterou autorce tolik jde, ale je to cesta k další vnucené podobě, kde bezprostřední touha po svobodě je omezena bariérou formy fyzického těla a demonstruje spíše jeho uvězněnost. Forma se proměnila z duchovního obsahu v zájem o lidské tělo, což podtrhuje i obarvení skla tělovým odstínem. Plánované místo klenby s bodovým nasvícením tento pocit ještě umocňuje. Východiskem k jinému vnímání by mohlo být pojítka zkušenosti autorky s komunitou transsexuálů, ale stejně se nemohu ubránit pocitu, že se jedná o něco jiného, co působí násilně v různém významu tohoto pojmu.

Přes výtky, které nesměřují k různorodosti zpracování, ale jsou mířeny k určitému závěrečnému odchýlení od zvoleného tématu, mě Eva Wirthová přesvědčuje, že sklo je pro ni fascinující živou hmotou, která ji motivuje v její umělecké činnosti. Je pro ni médiem smysluplným a proto navrhuji klasifikaci B, což je velmi dobře.

Návrh klasifikace B

Ve Zlíně dne 26. 5. 2016

MgA. Martin Čada


..... podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte